

Linschoten-Vereeniging

VERSLAG 108STE ALGEMENE LEDENVERGADERING, NATIONAAL REDDINGMUSEUM, DEN HELDER 11 juni 2016, 13.30 uur

Aanwezig namens het bestuur: prof. dr. Michiel van Groesen, voorzitter; drs. Pieter Jan Klapwijk, secretaris; dr. Hans Bonke, drs. Andrea Kieskamp, leden
Aanwezige leden: 30

Afwezig met bericht van verhindering:

mw. W.M.G. Beumer, M. Boekhout, A. Boom, T. Bosma,
prof. dr. J.R. Bruijn, F.A. van Dam, drs. S. Deconinck (bestuurslid),
mw. dr. A.M.C. van Dissel, W. Dobber, mw. G.J. Engelsman,
Ch. de Haes, mw. H. Half-Biegelaar, drs. J. Hopstaken,
mw. drs. I.B. Jacobs, S.J. de Jong, mw. Chr. Leal, drs. S. de Meer,
dr. G.C. Molenkamp, H.W.L. van Nifterik, mr. N. Pesman,
H.F. van Putten, H. von Saher, mw. A.J. Scholten-Schwartz,
Th. Sinnema, J. Snellen van Vollenhoven, W. Ververne,
mw. I. Vonk-Uitgeest, dr. L.J. Wagenaar, F. Zeh

1. **Opening**

Voorzitter Michiel van Groesen opent de ledenvergadering en heet de aanwezigen welkom. Hij schetst in het kort de geschiedenis van het reddingwezen in Nederland. Op het eerste gezicht lijkt het Reddingmuseum een vreemde locatie om bijeen te komen, maar aan de andere kant biedt het wel weer aanleiding tot een toepasselijke beeldspraak: de Linschoten-Vereeniging zal namelijk dit jaar niet “uitvaren”. Daarover meer onder het ingelaste agendapunt 3a: Voortgang deel 115.

In het kader van agendapunt 7, Voorstel wijziging Statuten, gaat een presentielijst rond. De aanwezige leden wordt verzocht de lijst te tekenen.

2. **Verslag van de 107de algemene ledenvergadering, gehouden te Enkhuizen op 13 juni 2015**

Het verslag is door de secretaris vooraf rondgestuurd en geeft geen aanleiding tot vragen of opmerkingen. Het verslag wordt vastgesteld.

3. **Jaarverslag Linschoten-Vereeniging over het jaar 2015**

Ook dit vooraf rondgestuurde verslag geeft geen aanleiding tot vragen of opmerkingen en wordt met algemene stemmen vastgesteld.

3a. **Voortgang deel 115**

Volgens plan zou dit jaar het reisverslag van Gelein van Stapels over de Wilde Kust verschijnen. Na ontvangst van de eerste versie van het manuscript bleek de begeleidende Commissie van Toezicht unaniem in haar afwijzende oordeel over de wetenschappelijke en stilistische kwaliteit van de tekst. De geconstateerde tekortkomingen waren van dusdanige aard en omvang dat het niet mogelijk was om één en ander op het gewenste niveau te brengen om het deel op het reguliere tijdstip te laten verschijnen. Als alternatief is gevonden het journaal van de scheepschirurgijn Gijsbert Heeck van diens reis naar Thailand en Siam in de jaren 1654-1656. Het is een klassiek verslag, dat goed past in de reeks. Het verslag wordt bewerkt door prof.em. Barend Terwiel uit Berlijn en dr. Peter Kirsch uit Heidelberg.

Omdat de bewerking van het manuscript op dit moment echter nog niet afgerond is, zal dit jaardeel over 2016 pas in 2017 verschijnen. Het bestuur vindt dit uiteraard jammer, maar wil niet inleveren op

de kwaliteit door de bezorgers onder druk te zetten. Het bestuur rekent er op volgend jaar twee jaardelen te kunnen uitbrengen, waarmee de reeks eind 2017 weer op schema ligt.

Dit uitstel biedt wellicht de mogelijkheid ook voor dit deel financiële ondersteuning te vragen, waarbij idealiter aangehaakt kan worden op het onderwerp van het deel.

Door dit uitstel zal de begroting over 2016 er anders uit komen te zien. Immers: er zijn dit jaar geen kosten voor het uitbrengen van het jaardeel. De suggestie van de heer Lammen om farmaceutische recepten in het boek op te nemen ten behoeve van eventuele sponsoring door de farmaceutische industrie zal nader worden bekeken.

4. Verslag van de penningmeester over het jaar 2015

Bij afwezigheid (wegens ziekte) van de penningmeester licht de voorzitter de jaarrekening toe.

Dankzij de succesvolle verkoopactie van het “oude fonds” zijn de baten over 2015 aanzienlijk hoger dan begroot. Daarnaast was er een meevaller bij de verzendkosten van deel 114, dankzij de hoge opkomst bij de presentatie in Amersfoort op 21 november 2015.

Het te constateren balansverschil heeft te maken met de post “nog te betalen kosten”: de rekening van de Walburg Pers voor deel 114 was in 2015 nog niet betaald. Dit is inmiddels gebeurd.

Verslag van de Kascommissie

De Kascommissie bestond afgelopen jaar uit de heren G.Th. Pauli en W.E. Bornhaupt. De Commissie heeft op 17 mei 2016 ten huize van de penningmeester de boeken gecontroleerd en in orde bevonden. Laatstgenoemde heeft ter vergadering de verklaring van de Kascommissie: voorgelezen en stelt voor het bestuur te dechargeren voor het gevoerde beleid, met complimenten aan de penningmeester voor het verrichte werk.

5. Begroting voor het jaar 2016

De aangekondigde herziene begroting voor 2016 wordt ter vergadering rondgedeeld.

De meest opvallende post daarin is de levering van het jaardeel over 2016, dat op “0” is gesteld.

Daardoor is voor 2016 een hoog batig saldo voorzien; in 2017 zal deze situatie beduidend anders zijn door de voorziene uitgave van twee delen. De productiekosten voor deel 115 zullen in 2017 worden genomen, aangezien het exploitatievoorstel pas door de Walburg Pers kan worden opgesteld als de omvang van het deel is vastgesteld – na inlevering van het manuscript.

De vraag uit de vergadering waarom de kosten niet alvast bij de passiva zijn genoteerd, zal worden doorgespeeld naar de penningmeester.

De suggestie van de heer Coelen om in november een alternatieve ledenbijeenkomst te organiseren wordt in dank overgenomen.

De herziene begroting wordt goedgekeurd door de vergadering.

6. Bestuurswisselingen

De statutaire termijn van de heer Hans Bonke loopt dit jaar af, maar hij is voor herbenoeming beschikbaar. Zulks geschiedt bij acclamatie.

De heer Ron Brand uit Pijnacker wordt voorgedragen als nieuw bestuurslid; zijn voordracht wordt met algemene stemmen aanvaard.

7. Voorstel wijziging statuten

Alle leden die zich voor de ledenvergadering bij de secretaris hadden aan-, dan wel afgemeld, hebben – conform het bepaalde in artikel 13 lid 2 van de geldende statuten – gelegenheid gehad kennis te nemen van de concept-statuten. Daartoe hebben de leden bij de bevestiging van hun aanmelding voor de vergadering per mail of per post een exemplaar van de huidige statuten (d.d. 15 juli 1985) en de

concept-statuten ontvangen, tenzij leden bij hun aan-/afmelding uitdrukkelijk hadden aangegeven daarop geen prijs te stellen.

Voorzitter Michiel van Groesen licht de achtergronden van de voorgestelde statutenwijziging toe. De eisen voor de ANBI-status zijn vorig jaar aangescherpt en op 10 maart 2016 was de Linschoten-Vereeniging onderwerp van een steekproefsgewijze controle door de Belastingdienst van de boeken over 2013 en 2014. Daarbij werd getoetst of de Vereeniging nog steeds recht heeft op de ANBI-status. In haar beschikking van 14 april 2016 heeft de Belastingdienst bepaald dat de Linschoten-Vereeniging de ANBI-status mag blijven voeren, op voorwaarde dat bij de eerstvolgende statutenwijziging een bepaling zou worden opgenomen conform de herziene ANBI-regels, waarin is bepaald dat vanaf 23 juni 2012 uit de statuten van een ANBI moet blijken dat “bij opheffing van de instelling een batig liquidatiesaldo wordt besteed ten behoeve van een algemeen nut beogende instelling met een soortgelijke doelstelling of van een buitenlandse instelling die uitsluitend of nagenoeg uitsluitend het algemeen nut beoogt en die een soortgelijke doelstelling heeft”.

Deze voorwaarde was voor het bestuur aanleiding de uit 1985 daterende statuten nader tegen het licht te houden en waar nodig aan te passen en te moderniseren.

De belangrijkste wijziging betrof het rooster van benoemingen en aftreden. De statutaire regel uit 1985 dat elk jaar twee bestuursleden aftredend zouden moeten zijn, is in de praktijk nimmer gehandhaafd: navolging van deze bepaling zou te zeer ten koste gaan van de continuïteit binnen het bestuur. In het voorliggende concept is deze paragraaf geschrapt. Een tweede wijziging betreft de verruiming van de zittingstermijn van de voorzitter. In de huidige situatie kan een voorzitter slechts één termijn van vier jaar “dienen”. Voor een effectieve uitvoering van het voorzitterschap is dit wel erg kort; eenmaal ingewerkt moet er alweer naar een passende opvolger worden omgezien. Om een voorzitterschap een goede invulling te kunnen geven, wordt voorgesteld de voorzitter éénmaal voor herbenoeming in aanmerking te laten komen. Na enige discussie in de vergadering of de voorzitterstermijn drie dan wel vier jaar moet tellen (dus 3 + 3 of 4 + 4 jaar) wordt besloten deze termijn op vier jaar te houden, gelijk aan die van de overige bestuursleden. Bij tussentijds aftreden van een bestuurslid maakt zijn/haar opvolg(st)er de lopende termijn vol.

Verder is de statutaire vestigingsplaats gewijzigd van Den Haag (een erfenis uit het “Nijhoff-tijdperk”) in Leiden. Deze wijziging houdt verband met het enkele jaren geleden getekende convenant met de Universiteitsbibliotheek Leiden, waarin is bepaald dat het Vereenigingsarchief aldaar zal worden ondergebracht.

De statuten worden na de gedachtewisseling tussen bestuur en leden door de voorzitter in stemming gebracht, met de aantekening dat de bepaling in Artikel 16.1 met betrekking tot het quorum (regels 4 en 5) als zijnde een dode letter komt te vervallen.

Artikel 11 van de statuten schrijft voor dat stemmingen over voorstellen mondeling dient te geschieden bij hoofdelijke rondvraag volgens de presentielijst. Niettemin wordt besloten de stemming in dit geval bij handopsteken te houden. Het voorstel tot wijziging van de statuten wordt aangenomen met negentwintig stemmen vóór, nul stemmen tegen en één onthouding.

8. Voortgang der Werken

De wijzigingen en ontstane vertraging rond deel 115 hebben geen invloed op de planning voor de komende jaren. Volgens plan komen in volgorde van publicatie de volgende delen uit:

- In 2017 verschijnt als regulier deel een verslag van de reis van de gebroeders Frans en Jan-Hendrik Lebrecht uit Dordrecht in 1863 naar hun broer op Java in 1863. Deel 116 wordt bezorgd door Anne Leussink MA en drs. Wyke Sybesma.
- Dr. Willem Mörzer Bruyns zal in 2018 deel 117 bezorgen over de onderzoeksreis van het korvet ‘Triton’ in 1828 naar de zuidwestkust van Nieuw Guinea.
- Dr. Karwan Fatah-Black en Aart Ruijter MA verzorgen in 2019 deel 118 over piraterij voor de kust van Suriname in 1684.

Voor de jaren 2020, 2021 en 2022 zijn al een drietal delen “in potlood” op de publicatielijst gezet.

Nieuwe voorstellen zijn uiteraard altijd welkom, maar perspectieven voor publicatie zijn er pas met ingang van 2023.

9. Rondvraag

- Mw. Bogaards vraagt zich af of het bestuur lering heeft getrokken uit de ontstane situatie rond deel 115. Voorzitter Van Groesen: Het is de afgelopen jaren enkele malen voorgekomen dat er bij het uitbrengen van een deel moest worden geïmproviseerd doordat er om uiteenlopende redenen noodzaak voor was. Tot nu toe is het altijd gelukt om tijdig een vervangend deel uit te brengen dat naadloos in de reeks paste; dit keer had de vereniging helaas niet dat geluk. Er waren mogelijkheden om de publicatie van een ander deel te vervroegen, maar in overleg met de bezorger is daar niet voor gekozen. Het publiceren van masterscripties in de reeks, zoals voorgesteld door een van de leden, heeft niet de voorkeur van het bestuur. Zonder daarmee een waardeoordeel te willen uitspreken wordt de discrepantie tussen het niveau van een MA-onderzoek en een uitgave in de Linschotenreeks daarvoor te groot geacht.
Het bestuur streeft ernaar het manuscript minimaal één jaar voor het geplande jaar van publicatie in huis te hebben. Niettemin is er dan toch nog veel tijd gemoeid met de beoordeling door de Commissie van Toezicht en bijstelling door de bezorgers; garanties dat de gang van zaken rond 2015 zich niet meer zullen herhalen zijn dan ook helaas niet te geven.
- De heer G. Koopman vraagt zich af of de bezorgers wel bekend waren met de redactionele en kwaliteitseisen die aan een Linschotendeel worden gesteld. De praktijk komt er echter op neer dat de CvT-leden in een vroeg stadium een onvoltooid manuscript moeten lezen.
- Zoals bekend wordt de voorraad oude uitgaven van de Linschoten-Vereeniging opgeslagen in het Corts Huis te Enkhuizen. De Corts Stichting wil het pand echter op termijn verkopen en heeft de Vereeniging verzocht de voorraad uiterlijk eind 2018 naar elders over te brengen. Het bestuur is nu op zoek naar een andere huisvesting voor de tachtig à negentig verhuisdozen met boeken. Suggesties zijn van harte welkom.

10. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering en geeft het woord aan de heer Hans Sterkenburg, directeur van het Nationaal Reddingmuseum, die de leden meeneemt in de geschiedenis van het Reddingmuseum.

Het museum is opgericht in 1982 en zit na enkele verhuizingen sinds 2002 op het terrein van Willemsoord. Het vorig jaar geheel verbouwde en vernieuwde museum beschikt over anderhalve betaalde kracht en zo'n tachtig vrijwilligers, waaronder de directeur zelf.

Het museum vertelt het verhaal van het Nederlandse reddingwezen (KNRM, Reddingbrigade, Kustwacht, Marine, Loodswezen) en beheert het materiële erfgoed van deze maritieme sector. Het museum legt een sterke nadruk op educatie. De KNRM is geheel op particuliere leest geschoeid en is voor een heel groot deel afhankelijk van de financiële steun van particulieren en bedrijven. De selectie en opleiding van redders is zwaar. Vrijwilligers kunnen tot hun 55ste "opstappen"; daarna kunnen ze nog tien jaar deel uitmaken van de walploeg.

Na beantwoording door de spreker van een groot aantal vragen hebben de leden gelegenheid het museum uitgebreid te bekijken, waarna een geanimeerde afsluitende borrel werd gehouden in Restaurant Kade60.

Rotterdam, april 2016

Pieter Jan Klapwijk, secretaris

LINSCHOTEN-VEREENIGING
OPGERICHT 7 MAART 1908

secretariaat: Roestmos 3, 3069 AR Rotterdam